

Térségi Tükör

Közéleti információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • III. évfolyam 8. szám, 2009. október

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Röske, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

Tőkeemelés és tagi kölcsön a DATÉSZ-nek

„A zöldség-gyümölcs ágazatban a TЭСZ-eken keresztüli értékesítése a jövő” – jelentette ki Gráf József Mórahalmon tartott sajtótájékoztatóján. Az agrárminiszter jó hírekkel érkezett: a DATЭСZ-nél – melynek tagja a Mórakert Szövetkezet is – tőkeemelést hajtanak végre, illetve tagi kölcsönt folyósítanak.

Az állami tulajdonú Regionális Fejlesztési Holding (RFH) Zrt. 75 %-os tulajdont szerzett 135 millió forintos tőkeemelésével a DATЭСZ-ben, melynek 9 tagja van – hangzott el az Aranyszöm Rendezvényházban tartott sajtótájékoztatón. Gráf József agrárminiszter lapunknak elmondta, hogy ezen felül az RFH Zrt. 465 millió forint tagi kölcsönt nyújt a vállalkozásnak, a Magyar Fejlesztési Bank pedig hasonló nagyságrendű hitelt nyújt. Így összességé-

ben 1,6 milliárd forint forráshoz jut a DATЭСZ. „Mindez lehetővé teszi a kereskedelmi tevékenység újraindítását” – közölte Gráf. Kétéves türelmi időszak után a cégnek törlesztenie kell a tagi kölcsönt 7 év alatt, a TЭСZ-ek pedig szintén 7 év múlva vásárolhatják ki az RFH Zrt-t a DATЭСZ-ből. „Hónapokon keresztül minden hétfőn személyesen tárgyaltunk Nógrádi Zoltán képviselővel, hogy megtaláljuk a megoldást a TЭСZ-ek gondjaira” – mondta Gráf József, aki a

zöldség-gyümölcs ágazat jövőjének egyetlen útját a TЭСZ-ek jó működésében látja. Nógrádi Zoltán szerint a következő kormányynak is sokat kell még tennie a TЭСZ-ek megerősítéséért. A Fideszes ország-

gyűlési képviselő, Mórahalom polgármestere lapunknak lemondta, hogy mindent megtesz azért, hogy a Mórakert megőrizze a térségben betöltött szerepét.

V.A.

Játszon velünk! Játszon velünk! Játszon velünk!

Nyerjen fürdőbelépőt!

Melyik Árpádházi szentről nevezték el a mórahalmi fürdőt?

- A Szent Margit
- B Szent Erzsébet
- C Szent László

A helyes válasz betűjelét, valamint a beküldő nevét és levelezési címét küldje el SMS-ben 2009. október 31-ig a +36 30/34-44-663-as telefonszámra!

Minden válaszadónak ajándék belépőt postázunk az sms-ben megadott levelezési címmel!

Egy telefonszámról csak egy SMS küldhető (nem emelt díjas SMS)!

A nagy érdeklődésre és sikerre való tekintettel folytatjuk a Térségi Tükör és a Mórakert Szövetkezet közös zöldség-gyümölcs akcióját!

Részletek a 16. oldalon.

A tartalomból:

Veszélyben a kistelepülések léte

Az utóbbi 20 év legveszélyesebb költségvetése

2. o.

Omladozó bérházak a Belvárosban

Patyomkin belváros

4. o.

Pusztamérgesen puhultak a kakasok idén is

Ünnep borral és pörkölttel

8. o.

Öt évtizedet átölelő ünnepség

Óvodai jubileum Ruzsán

15. o.

Az utóbbi 20 év legveszélyesebb költségvetése

Veszélyben a kistelepülések léte

A jövő évi költségvetés azzal fenyeget, hogy olyan kulcsterületeken, mint például az egészségügy, a közösségi közlekedés, vagy a szociális ellátás és gyermekétkeztetés a jövő esztendőben megáll az élet. Az önkormányzatok és társulásaik tervezett finanszírozás-változása nem egy területen az ideihez képest 100 %-os elvonást tartalmaz, vagyis amire idén még jutott – ha nem is sok –, jövőre nem fog egy fillér sem. A települések vezetői még kívárnak, reménykednek a változásokban, és lépéseket is terveznek, de a Térségi Tükörnek nyilatkozó Homokhátsági polgármesterek a jelenlegi költségvetési-tervezetet katasztrofálisnak, helyzetüket pedig kilátástalannak látják.

A legújabb Bajnai-csomagnak titulált 2010-es költségvetési tervezet tovább rontja Magyarország helyzetét, és az elmúlt két évtized legveszélyesebb költségvetése, mely véglegesen padlóra küldheti az önkormányzatokat. Minden egyes megszorítás hatványozottan sújtja élet- és anyagi helyzetüknél fogva a nyugdíjasokat. A szociális étkezés terén a nyugdíjminimum 150 %-áig eddig járó támogatás is teljesen eltűnik a rendszerből. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladataira sem jut jövőre egy fillér sem, ami kimondottan hátrányosan érinti a Homokháti Kistérség településeit is, ahol a jellemzően tanyás településszerkezet miatt rendkívül nagy szükség van erre a szolgáltatásra. A rendszert kiépítő és jelenleg működtető önkormányzatok egy része nem fog tudni forrásokat átcsoportosítani erre a területre, így az idős beteg emberek biztonságos ellátása veszélybe kerül akkor, ha nem tudnak baj esetén segítséget kérni a jelenleg megszokott módon.

A nappali intézményben elhelyezett fogyatékos gyermekek étkeztetésének támogatása 65,4 %-kal csökken, ugyanannyival, mint az intézményi társulások óvodáiba, általános iskoláiba és középiskoláiba járó gyermekeknek jelenleg járó támogatás. Ezen felül a művészeti oktatás támogatását is megnyirbálják, és települési sportfeladatokra sem fog jutni egy forint sem 2010-ben.

ÁSOTTHALOM

Petró Ferenc:

„Katasztrofális a helyzet, ami a jövő évi költségvetési kilátásainkat érinti. Tanácsatlanok vagyunk. Megpróbálunk mindent megtenni azért, hogy változzanak a számok, de a jelenlegi kormányzati koncepcióból világosan látszik, hogy a béreken kívül semmilyen juttatást nem fogunk tudni adni, még akkor sem, ha a törvény kötelez rá bennünket” – foglalta össze a helyzetet **Petró Ferenc**. A polgármester úgy látja, hogy például étkezési jegyet nem fognak tudni

biztosítani 2010-ben és az egyéb pótlékokat is el kell vonni. „Ennél sokkal nagyobb gondunk a gyermekek étkeztetése. Ha a normatíva tényleg ennyivel csökken, akkor azt kell mondanom, amit a battonyai MSZP-s polgármester mondott, hogy meg kell szüntetnünk a menzát, mert nem fogunk tudni enni adni a gyerekeknek.” Petró felhívta a figyelmet arra is, hogy hiába hirdette meg a jelenlegi kormány az út a munkába programot, hiszen ahhoz is egyre több támogatást kell az önkormányzatoknak adniuk, de egyszerűen nincs miből. „Most már nem-hogy vegetálni nem fogunk, hanem az is elképzelhető, hogy a hivatalban is 4 napos munkarendet kell bevezetnünk” – mondta.

A megye kis falvainak független polgármesterei közösen nyílt levelet írtak a miniszterelnöknek, hogy változtassanak a jelenlegi tervezeten. „Itt nem politikai szemléletről van szó, mi itt naponta tapasztaljuk a bőrünkön, hogy alig-alig tudunk kijönni a pénzünkéből” – hangsúlyozta. A nyílt levélben a 15 polgármester segélyek helyett esélyeket kér, és azt, hogy ne vonjanak el forrásokat meggondolatlanul olyan területekről, ahová később a többszörösét kell majd visszafizetni.

ÖTTÖMÖS

Bata Ferenc:

Reményei vannak az öttömösi polgármesternek is, de mint lapunknak elmondta a sárokszármok is-

meretében nehéz bízni abban, hogy sok minden változik. „Közel 20 éve készítjük bizonytalanságban a soron következő év költségvetését, de most a 120 milliárdos tervezett elvonás, mely az önkormányzatokat érinti, nagyon negatívan fog hatni ránk is” – mondta el **Bata Ferenc**. A polgármester hozzátette, hogy Öttömös önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévő település, más néven ÖNHIKI-s, vagyis eleve anyagi gondokkal küsz-

ködnek. „A diák- és szociális étkeztetés támogatása terén, valamint a társulási formában működtetett iskoláknál a fejkvótában is jelentős támogatáscsökkenés várható” – sorolta **Bata Ferenc** a problémákat. Öttömös Ásotthalommal közösen társulásban működteti óvodáját és iskoláját pár éve. A társulást azért hozták létre, mert a kormány több támogatást nyújtott az ilyen formán működtetett intézményeknek. A jövő évi költségvetés sárokszármokból azonban az tűnik ki, hogy most már nem az egyszerű társulásban, hanem a többcélú társulási formában működtetett intézmények kapnak majd több forrást. „A fejkvótákkal jóformán belekényszerítettek minket a társulási formába, most pedig már ez sem elég, a többcélú társulások felé terel bennünket a kormányzat. Világosan látszik, mire megy ki a játék, és nekünk muszáj a pénzünk után menni” – mutatott rá a pol-

gármester a települések kiszolgáltatott helyzetére.

PUSZTAMÉRGES

Dr. Papp Sándor:

„Pusztamérgesnek, mint kistelepülésnek legfőbb és szinte egyedüli bevétele az állami normatíva, illetve a különböző jogcímen megigényelt egyéb támogatás. Ebből is látszik, hogy sok jóra nem számíthatunk” – nyilatkozta a Térségi Tükörnek **Papp Sándor**. A polgármester elmondta, hogy ha a mostaninál kevesebb pénz érkezik majd hozzájuk, féltő, hogy kötelezően előírt feladataik ellátása is veszélybe kerül. „Azt sem tudom, hol tudnánk még többet spórolni. Már most is társulásban látunk el szinte minden feladatot. Településünkön sajnos sok család él nehéz körülmények között. Nem tudom, hogyan fogjuk tudni támogatni 2010-ben a hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetését” – tette hozzá. Pusztamérgesen a lakosság több mint egynegyede 60 éven felüli, az iskolába járó gyermeknek pedig 50-60 %-a hátrányos helyzetű. „A kormányzat a tervezett elvonással nemhogy a jövőnket, hanem a jelenünket veszélyezteti” – hangsúlyozta. **Papp Sándor** felhív-

ta a figyelmet arra is, hogy a kistelepülések legnagyobb gondja, hogy nincsenek jóformán saját bevételeik, melyekből a tervezett elvonásokat fedezni, kompenzálni tudnák.

Varga Anna

Hazánk menekül az uniós pénzek elől?!

El nem költött EU-s források

Megdöböntőnek nevezte Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő azokat az adatokat, melyek az Állami Számvevőszék (ÁSZ) jelentésében szerepelnek a hazánk által lehívott és felhasznált Európai Uniói forrásokról. Deutsch Tamás EP-képviselővel tartott közös sajtótájékoztatójukon azt hangsúlyozták, hogy a gazdasági krízishelyzet mérsékelhető lett volna az EU-s források segítségével, ám ezt a lehetőséget nem sikerült kihasználni.

„Mulasztásos esküszegést követett el a kormány, ugyanis felesküdött az országra és annak népére, jobb sorsára. Ezt az esküjét megszegte, hiszen elmulasztotta az uniós források lehívását” – fogalmazott Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő, aki a sajtótájékoztatón elmondta, hogy az ÁSZ jelentése átfogó értékelést ad a szocialista kormányok működéséről. 2007 eleje óta elérhetőek az említett EU-s források az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) pályázati kiírásain keresztül, és most 2009 őszén az adatokból, hogy a 7 év alatt felhasználható összegnek mindössze 6 %-a érkezett az országba, amennyiben beleszámítjuk az uniótól közvetlenül érkező agrártámogatásokat is. „Min-

den 1 forint kifizetett támogatás 3 forintnyi gazdasági növekedést jelent” – hangsúlyozta Nógrádi, aki felhívta arra is a figyelmet, hogy hiába érvelnek azzal, hogy a lekötött szerződéseket vizsgálva 31 %-ot használtunk fel a forrásokból, hiszen a lekötött, szerződésekből nem lehet élni a gazdaságot. „Ráadásul minden 100 forintból 15-öt kell saját forrásból finanszírozni, tehát nem igaz, hogy sokba kerül” – tette hozzá.

„Amit az ÁSZ a legvilágosabb nyelven, a számok nyelvén megfogalmazott: tragikus” – ezt már Deutsch Tamás EP-képviselő jelentette ki, aki szerint a jelentés egyértelművé tette, hogy „az elmúlt két és fél évben már megint hazudtak nekünk.”

Rámutatott, hogy 2008-ban, ahhoz a tervszámhoz képest, melyet a Gyurcsány-kormány megfogalmazott, hogy mennyi uniós támogatást kíván kifizetni, 43 százalékkal kevesebbet fizettek ki. „A pénz rendelkezésre áll az EU-ban, pályázók is vannak. Viszont az uniós és a pályázók között van egy szereplő, nevezetesen a kormány, mely rosszul végzi a dolgát” – összegezte Deutsch, aki rámutatott arra is, hogy hazánk uniós csatlakozásakor 4 %-os volt a GDP növekedése, ma pedig mínusz 6,7 %, ami 10 százalékos visszaesést jelent.

Az ÁSZ augusztusban közzétett jelentése több kritikát is megfogalmaz, melyek szerint az uniós források felhasználásában, lehívásában,

valamint a pályázati rendszer átláthatóságában súlyos hiányosságok tapasztalhatók Magyarországon.

A következő 7 éves uniós ciklusra vonatkozó költségvetés tárgyalásakor mindez hátrányosan érinti hazánkat, hiszen minek adna több pénzt nekünk az EU, ha a rendelkezésre álló forrásokat sem használjuk fel?! Deutsch Tamás elmondta, hogy a jövő évi választások után a hivatalba lépő polgári kormány gyökeresen meg fogja változtatni az uniós forrásokhoz való hozzáférés rendszerét. A bürokráciát ki kell iktatni, s ezzel együtt hatékonyabbá kell tenni az egész pályázati struktúrát. „A pályázók és az EU között nem lesz gát az új kormány” – összegezte az EP-képviselő. *varga*

Olvasói levél

Súlyos teher a Bajnai-csomag

Szeptemberben bekopog a természet ablakán a pompás sokszínű ősz. Elkezdődik a termés betakarítása, szüretelik a szőlőt, préselek a mustot, szedik az aranyárga kukoricát. A gyermekeink megkezdik az iskolát, hogy ott sokrétű tudást gyűjtsenek, és hasznos tapasztalatokat szerezzenek.

A politikai uborkaszegzon is véget ér, megkezdik munkáját a magyar országgyűlés. A parlament őszi ülészakájának meghatározó feladata a 2010-es költségvetési törvény megalkotása lesz. Az előzetesen benyújtott törvényjavaslat szerint újabb megszorítások várnak a magyar lakosság többségére.

Persze nem azokra a kevesekre, akik – mint az utóbbi időben ki-robbant botránnyokból tudjuk – sokmillió végkielégítések és zsidó tanácsadói pénzek „boldog” tulajdonosai lettek.

Nebéz épp ésszel felfogni, hogy a kormány miért akar – az étkezési

normatíva harmadára csökkentésével és az oktatás alulfinanszírozásával – azon a nemzedéken spórolni, akik a reményt jelentik e lezüllesztett, hanyatló ország számára. Értelmetlen számomra az is, miért kell a vakok, és egyéb fogyatékkal élő embertársaink – amúgy sem magas – támogatását csökkenteni, hiszen ezzel nehéz és megoldhatatlan körülmények közé taszítják őket.

Bonyolult feladat megérteni azt is, miért nem lép a kormány határozottan a növekvő munkanélküliséggel szemben, mely családok ezreit sodorja reménytelen helyzetbe.

A kiábrándító és sokszor kilátástalan állapotok dacára se adjuk fel! Él még a remény! Az ősz után ugyan küzdelmes tél következik, de a virágzó tavasz elhozza majd a megújulást és a mindent elsöp-rő megtisztulást!

Tisztelettel: Mihálffy Béla

A Belváros a napfény városának szíve

A „Palánk” volt Szeged belvárosának őse, mely a Tisza mellékágai közül kiemelkedő egyik szigeten alakult ki. Itt voltak akkoriban a jobb módú polgárok házai. Ezen a szigeten sóházak is voltak, illetve búza- és halpiacot is tartottak – áll a krónikákban. A mai térképekre nézve nagyjából a nagykörút és a Tisza által határolt terület a Belváros, mely Szeged város közigazgatási és kulturális központja. Ebben a városrészben található többek között a Fogadalmi templom, a Fekete-ház, a Szegedi Nemzeti Színház, a „kakasos” templom, a Somogyi Könyvtár és a városháza is. A következő oldalon a Belváros életét, mindennapjait mutatjuk be közelebbről.

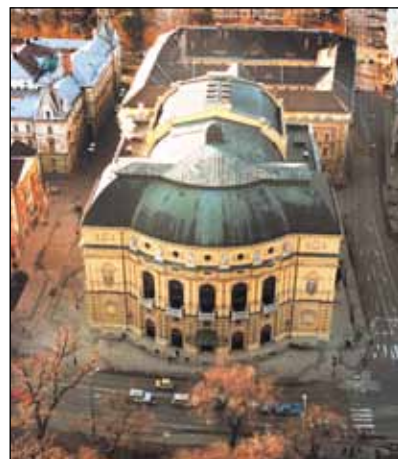
Belvárosban élők, dolgozókat, tanulókat kérdeztünk arról, milyen a Szeged belvárosában élni? Mit szeretnek és mit nem a napfény városának szívében?

Rózsavölgyi József, bolttulajdonos: Bár jómagam Szőregre járok haza aludni, mindennapjaimat már több évtizede a Belvárosban töltöm, ide köt üzletem és ezáltal a munkám is. Élvezem, hogy sok üzlet van körülöttem, a gyógyszertártól, a kisbolttól át az étteremig minden pár percnyi távolságra található. Ha kiállok az üzlet lépcsőjére, szinte percenként jön egy ismerős, akivel váltunk pár szót az élet dolgairól. Szeretem azt is, ahogy a fiatalok megtöltik élettel gyönyörű belvárosunkat. Szeretek itt élni.

Farkas László Róbert, marketingtanácsadó: Középkorú korom óta meghatározó élmény számomra a Belváros, a Dóm téren sétálni, vagy ahogy átjövök a belvárosi hídon és megpillantom a Posta épületét. Számomra a Belváros – leszámítva emblematikus épületeit – valamilyen a Roosevelttel és a Tisza partját jelenti. Fenséges élmény, ahogy el-sétálok a partra és megcsap a friss halászlé illata, majd továbbhaladva a híd alatt meglátom a Múzeum épületét, melyben Móra, Tömörkény vagy éppen Reizner dolgozott. Egy kicsit tovább megyek és ott a színház gyönyörű épülete. Szívet melengető érzés tudni, hogy ilyenkor Otthon vagyok. Mit változtatnák meg? Számomra érthetetlen, hogy ennyi fejlesztés és uni-

ós forrás mellett miért pont Szeged főtere maradt rendezetlen.

Göblyös Dávid, egyetemista: Bár csak nemrég költöztem a Belváros szívébe, eddig is a Belvároshoz közel laktam. Nagyon szeretek itt lakni. Hasznos, hogy minden közel van, az egyetemi épületek és a tömegközlekedés egyaránt. Nagyon hangulatosnak találom, amikor kilépek a ház ajtaján rögtön egy mediterrán hangulatú város szívében találok magam. Megváltoztatnák-e valamit? A kis-körúton és még egy-két helyen a belvárosban nagyon nagy a zajszennyezés és a forgalom. Ez zavar, bár nem

tudom, hogy lehetne megváltoztatni. Egy másik problémának tartom a galambok sokaságát, erre mindenképpen ki kéne találni valami környezetbarát megoldást.

Patyomkin belváros

Omladozó bérházak a Belvárosban

Lepergő vakolat, aládúcolt folyosók, kopott falak, rendezetlen lépcsőházak és udvarok. Ezzel a látvánnyal fogadja a belvárosi bérházak egy jelentős része az arra tévedőket és az ott lakókat. Nem egy házat szinte körbevesznek a „vigyázat vakolathullás” feliratok, egyfajta néma jajkiáltásaként az elmúló időnek.

Pedig épül-szépül a Belvárosunk – mondhatnánk – és legalábbis részben még igazunk is lenne. Nem is

olyan régen újult meg a Tisza Lajos körúti házsor. Azonban a csillagzó kulcsin, az újra vakolt házak leg-

feljebb a lehulló vakolat problémáját orvosolják. A házak belülről lényegesen rosszabb állapotban vannak, mint azt a külső alapján várni lehet. A belvárosi régi bérházak egy részénél a nyílászárók már régen cseréire értek, az elektromos vezetékek régiek és veszélyesek, több helyen aládúcolt folyosókon közlekednek a lakók. **Gyimesi László** belvárosban élő önkormányzati képviselő elmondta, a Fidesz mindenképpen nagyobb figyelmet kíván fordítani a Belvárosra és az elöregedő bérházak fejlesztésére a lehetséges források biztosításával. „A Fidesz számára a természetes környezet és az épített örökség egyaránt fontos az ott lakók európai életkörülményeinek biztosításán túl.”

Panelprogram a belvárosban? Hiába a vastagabb fal, ha a nyílászárón ujjnyi rés tátong. Okkal merülhet fel sokakban a kérdés, vajon többet ér, aki panelben lakik? Mert bizony a belvárosban is szükség lenne fűtőkorszerűsítésre, nyílászáró-cse-

rére, szigetelésre. Ma az állam és az önkormányzat – élethelyzettől függetlenül – 17-33 %-kal támogatja a panelkorszerűsítést, mellyel – mintegy 13.000 lakást – zömében 30-35 éves házakat újítanak fel, miközben a belváros 100-150 éves házai szép lassan elmállanak. A szegedi panelprogram a városnak mintegy 4, az államnak körülbelül 3,5 milliárd forintjába került. Hogy a panelprogram szükséges, nem vitás, azonban nem egy régi építész belvárosi bérház felújítása is időszertvé vált az idők során. Egy-egy kiemelt jelentőségű belvárosi palotát leszámítva, ma még a gondoskodás – pénzhiány okán – legfeljebb abban merül ki, hogy a veszélyesebb részeket előre leverik a házakról, ami még mindig jobb, mint ha egy járókelő fején landolna a lehulló vakolat.

Előbb-utóbb szükség lesz egy bérház-programra is. Addig is míg megvalósul, zajos figyelmeztetésként hullanak a vakolatdarabok a városban.

Családból hozott értékek

Az operaénekes és a képviselő. Látszólag hivatásban két egymástól jelentősen különböző emberről beszélünk. Ha azonban hozzátesszük, hogy mindkettőjük Gyimesi, akkor sokaknak eszébe jut Szeged két közismert személyisége, apja és fia. Gyimesi Kálmán Liszt-díjas érdemes művész, a Szegedi Nemzeti Színház örökös tagja 1962 óta él a napfény városában, 1990-től 4 éven keresztül Szeged-Belváros önkormányzati képviselője volt. Fia, Gyimesi László pedig a Fidesz szegedi szervezetének elnöke.

GYIMESI KÁLMÁN

– Büszke a fiára?

– Természetesen, mint minden apa, én is büszke vagyok a fiamra, de konkrétan fordítva a választ, nagy örömmel tölt el, hogy Laci fiam megbecsült közszereplő lett Szegeden. Mondhatnám azt is, hogy nem esik messze az alma a fájától, hisz magam is az itt eltöltött 47 évem alatt – talán mondhatom, hogy – kivívtam a szegediek megbecsülését.

– Operaénekesként megbecsülésnek örvendő közszereplője Szeged városának, a közönség elsősorban operákban ismerte meg, hogyan viszonyul a könnyűzenéhez?

– Elsősorban az operákat kedvelem, legtöbb színpadi szereplésem is operákban történt, azonban a könnyűzenét is kedvelem. Kifejezetten szeretem az olasz dalokat, melyekből koncertjeimen egyet-egy el is húzok. Legutóbb, ez év májusában – a születésnap koncertemen – az 1950-es, 60-as évek magyar táncdalságereiből válogattam össze a műsort.

– Volt-e valamilyen kapcsolata a politikummal?

– Az éneklés révén kerültem bele a politikába. A nyolcvanas évek végén, az akkor formálódó MDF-ből kerestek meg, hogy énekeljek nekik rendezvényeiken. Keresztény-konzervatív családból származom, magam is ezen elvek szerint élek, így segítettem. Később felkértek, hogy az 1990-es önkormányzati választáson képviselő jelöltként induljak a belvárosi 10-es választókerületben. Elválltam és sikerült győzöm. Természetesen az az MDF még teljesen más párt volt, mint a mai.

– Ön Liszt-díjas érdemes művész, szakmájában elismertség, megbecsülés övezi. Mi vitte a politikai küzdőtérre?

– A tenni akarás. Az az érzés, hogy nem jó irányba mennek a dolgok és, hogy ezen változtatni csak úgy lehet, ha színre lép az ember. Ez igaz az élet minden területére. Csak akkor lehetünk sorsunk alakítói, ha hallatjuk a szavunkat. Aki nem ezt teszi, az csak elszenvédője a fo-

lyamatoknak nem pedig alakítója. Úgy gondoltam, hogy a rendszerváltás korszakában segítségére lehetek városunknak, ezért – ha úgy tetszik – felléptem a politika színpadára is.

– Jövőre választások lesznek. Ön szerint fog-e valami változni, mit vár a jövő évtől?

– Békét és szeretetet. Remélem, a magyarság visszatál arra a helyes útra, amiről letértünk.

GYIMESI LÁSZLÓ

– Büszke az apjára?

– Persze. Apukám elismert művészként nagyon sokat tett ezért a városért. Hírét vitte, megmutatta, hogy nem csak Budapesten vagy nyugaton lehet magas fokú művészetet megvalósítani. Nap mint nap érzem azt, hogy mennyire szeretik Őt a helybeliek. Viccesen mondván már-már városképi jelentőségű szereplője Szegednek.

– A Fidesz szegedi elnökeként hogyan képzei el a város jövőjét?

– Úgy gondolom a polgármestereknek alapvetően két típusa

van. Az egyiket „hivatalnok jellegű polgármesternek” nevezem, a másikat „menedzser típusúnak.” A jelenlegi polgármestert az első csoportba sorolom; elvezeti a városházát, irányítja a polgármesteri hivatal működését, de a tevékenysége és a képességei itt véget is érnek. Azonban jelen helyzetben nem ilyenre van szüksége a városnak. A gazdasági-pénzügyi válság közepén olyan városvezetőre lenne szükség, aki képes beindítani Szeged gazdasági motorjait, kvázi menedzserként képes befektetéseket, termelő beruházásokat vonzani városunkba. Szeged gazdasága fél lábbon áll, csak a kereskedelem az, ami működik. Ez az állapot nem tartható fenn hosszú távon. Szükség lenne olyan cégekre is például, melyek termelnek és nem csak kereskednek. A következő – polgári – polgármester ilyen lesz.

– Vidéki politikusként mit vár az önkormányzatokat is érintő jelentős megszorításoktól, mennyiben érinti ez Szeged városát?

– Fejéértől büszlik a hal. Az, hogy az önkormányzatokra kevesebb pénz jut, egyértelműen a jelenlegi kormány elmúlt 8 éves tragikus gazdaságpolitikájának a következménye. Az MSZP-SZDSZ azokon veri el a port, akiket a legkönnyebb, azaz az önkormányzatokon, az egészségügyön, az oktatáson. Ezekért a megszorító intézkedésekért a későbbiekben súlyos árat fogunk fizetni. Ha így haladunk tovább, úgy fogunk járni, mint a Fekete Lovag a Monthy Python filmben, aki – miután mindkét kezét és lábát levágták – nagylelkűen döntetlent ajánl föl. A különbséget az jelenti, hogy a Gyurcsány-Bajnai kormány megszorító intézkedéseivel Magyarország még a döntetlent sem fogja tudni felajánlani.

– Mindennek tükrében mit vár a jövő évtől?

– Várom a választásokat és azt, hogy a Fidesz kormányt alakítson. Magyarországnak és Szegednek nincs több elvesztegethető ideje, azonnal cselekedni kell. Az új kormány gyors és hatékony lépéseket kell tennie annak érdekében, hogy kikerüljünk ebből a gödörből.

Belvárosi Luca-szék

Közlekedési nagyprojekt buktatókkal

Nem csupán az autók rémálma a jelenleg zajló szegedi közlekedés-fejlesztési program. A város egyik fő ütőerének számító Kossuth Lajos sugárút lezárva, emellett a Boldogasszony sugárúti villamossínek is fel vannak szedve, továbbá a Széchenyi térnél hónapok óta készülnek az új buszmegállók.

A forgalomterelések miatt nem lehet közlekedni, állandósultak a dugók, emellett az említett útszakaszok mentén lévő üzletek tulajdonosainak szintén van okuk a panaszra. „Ha nincs közlekedés, nincsenek vevők sem” – mondta el Péter Szilveszter. A Fideszes önkormányzati képviselő szerint hiba volt a Kossuth Lajos sugárúti beruházás meg-

indítása, hiszen az M43-as autópálya Szegedet elkerülő szakasza nem készült még el. A tranzit forgalom eddig is gondokat okozott, most, az útlezárások miatt még rosszabb a helyzet.

A Kossuth Lajos sugárúti üzletet végigjárta a képviselő, beszélt a fodrásszal, az írószerbolttal is többek között, akik azt mondták,

hogy 30-50 %-kal csökkent a forgalmuk a beruházás augusztusi elkezdése óta. Péter Szilveszter elmondta, hogy ugyanezen problémák igazak a Rókusi körútra és a Boldogasszony sugárútra egyaránt. „Eddig több mint 8 hónapot csúszik az M43-as Szegedet elkerülő szakaszának építése, állítólag egy víznyomócső miatt. Nincs ember, aki ezt elhiszi” – tette hozzá.

A Kossuth sugárúton ráadásul „szép komótosan” folyik a munka, van, amikor napokig senki sem dolgozik a területen. Mindezt a bolttulajdonosok is megerősítették a képviselőnek, de a Boldogasszonyon és a Széchenyi térnél is

hasonlókat tapasztalnak a lakosok.

„A Fidesz kezdeményezi, hogy a városvezetés felkérésére a Pénzügyi Bizottság végezzen feltáró vizsgálatot a beruházás miatt érintett kereskedelmi és vendéglátóhelyek forgalomkiesése nagyságáról, és vizsgálják meg a forgalomkieséssel szárazó elmaradt haszon utólagos és részleges kárpótlásának lehetőségét” – mondta el Péter Szilveszter.

Kérdéses az is, hogy a Széchenyi térnél ugyan miért telik több hónapba a buszmegállók felújítása? Kinek az érdeke, hogy hónapokig akadályozzák a forgalmat, és megnehezítsék a közlekedők mindennapjait?

Egykoron erény volt...

Belvárosi üzlettulajdonosnak lenni erény volt egykoron. Szeged-belvárosi boltosokat kérdeztünk az idő múlásáról, a gazdasági válságról és arról mi minden változott, és milyen ma belvárosi kisboltosként?

„Valamikor régen erény volt egy belvárosi üzletet vezetni” – mondja egy a belvárosban immáron 25 éve boltot vezető kisvállalkozó. „Ma már nyugodt szívvel ki lehet jelenteni – és ezt biztos állítom, hogy többünk nevében mondom – hátrány.” Hogy csak egy példát említsünk: a parkolás. A nagy multicégek kitelepednek a város szélére – miközben elég komoly adókedvezményeket kapnak – ott parkolókat létesítenek, és ezzel csábítják a vevőket.

Itt a Belvárosban, ha egyáltalán meg lehet közelíteni egy boltot autóval, akkor sem lehet tíz percre

sem megállni, hogy az ember beugorjon vásárolni valamit, mert rögtön jön a „parkolóőrserge” – akiket most ráadásul betelepítették a belváros szívébe – és büntet. Ezáltal – ha a vásárló nem akar büntetést kockáztatni – egyből 355 forinttal többre kerül az árú. „A parkolási rendszer bevezetésénél nyugati példára hivatkoznak. Elárulhatom, hogy külföldön számos helyen bevett gyakorlat a boltok előtti fél órás ingyenes parkolás” – teszi hozzá egy bolttulajdonos. Úgy véli ennyi toleranciával lehetne támogatni a belvárosi bol-

tosokat. „Ha gyalog jön a vevő, akkor legfeljebb csak apróságokat fog venni” – mondja egy másik boltos, ha valami nagyobb árút, vagy nagyobb mennyiséget venne, akkor inkább kimegy a multikhoz.

A multinacionális cégek megjelenése óta egyes boltosok szerint mintegy negyedére csökkent a forgalom. Amikor a válságról kérdeztük őket, egyértelműen látható jeleit tapasztalták. Szinte kizárólag csak a szükséges árút veszik meg, abból is az olcsóbbat keresik a vevők és a forgalmon túl a vevők száma is csökken szinte folyamatosan.

És hogy mit várnak a jövőtől? Az adóterhek mellett az adminisztráció is nagyon sok pénzt visz el, példaként többen is az ÁFA folyamatos változtatását hozzák fel, hiszen csak a pénztárgép átállítása több

tízezer forintba kerül. Mint mondják, a megélhetésért küzdenek és örülnek, ha minden csekk be van fizetve, a boltok fejlesztése sok éve elmaradt, egy helyben vergődnek.

„És hogy miért nem zárunk be?” – teszi fel a kérdést egyikük. „Hová is mennék el dolgozni, amikor 15 éve ezt csinálom, öreg vagyok már új szakmát tanulni, a mostani végzettségemmel és korommal pedig nem vennének fel sehova.”

25 éve az elmúlt 5-6 év volt a legrosszabb periódus – meséli másikuk – lehet, hogy hihetetlenül hangzik, de volt olyan nap, hogy csak látogatók jönnek be hozzám beszélgetni, de egész nap egy forintnyi forgalmam sincsen.

S hogy mi maradt? A hűségese vevők és a remény egy élhetőbb jövőben.

A fiatalok pásztorja és a Dóm plébánosa

Kondé Lajos: „A szeretetből egység fakad”

Tíz évnyi káplánsága alatt sorra indította el a fiatalok lelki elmélyülését és hitbéli megerősítését célzó fórumokat: megnyitotta a Szent Imre Klubot, megépíttette a domaszéki lelkigyakorlatos házat és a Szent Imre Egyetemi Kollégium újraindítását is vállalta. Kondé Lajos plébános 2001-ben lett a Szegedi Dóm plébánosa, amely egy helyszínként az egyházmegye központja, a Fogadalmi templomként Szeged székesegyháza, ebből adódóan pedig kulturális és idegenforgalmi centrum is.

– Hogyan született meg a döntés, hogy a papi hivatásnak szenteli az életét?

– Szűkebb pátriámat is a szeretetből fakadó egység összetartó ereje jellemezte, a plébánosunk pedig „jó pásztorja” volt a közösségnek. A középiskolás éveim alatt a kecskeméti piarista atyáktól olyan mentalitást kaptam örökül, amely tökéletesen rá tudott épülni az általam otthonról hozott egyházképre. A Hittudományi Főiskola után a fiatalok lelki vezetésén való munkálkodás már 1983-ban Mórahalmon elkezdődött – ahol fél évig voltam – majd újabb fél esztendő töltem – szintén első sorban őket szolgálva – Bordányban.

– Fordulatot jelentett az életében, amikor 1984-ben Szeged-Alsóvárosra került, ahol megkezdte az egész egyházmegyére kiterjedően a fiatalok minél szélesebb körű megszólítását az egyház berkein belül.

– Igen, feladatomnak tekintettem a fiatalokat minél nagyobb számban hívni a hitközösségbe. Az általuk ebben a kérdésben megfogalmazódott valós igényt jelezte, hogy a kezdeti 30 fős hittanos csoport 250 főre bővült akkoriban. Az alsóvárosi diákokból valódi csapatot

hoztunk létre. Megcsináltuk a magunk kis alsóvárosi moziját, együtt köszöntöttük az újesztendőt, és jól emlékszem, amikor egy alkalommal az esti misét követően megkértem egy ismerőst, hogy vigyen el minket a gyerekekkel a lovas szánján egy kis barangolásra a csodálatos hóesésben. Nagyon szép időket éltünk meg együtt, és ami igazán lényeges volt ebben, hogy élő, személyes kapcsolatunk volt egymással és a fiatalok maguk érezték az összetartás felemelő érzését.

– Már a Dómban volt káplán, amikor elkezdték létrehozni azokat a színtereket, ahol a hasonló hitbéli meggyőződésű fiataloknak biztosítottak fórumokat arra, hogy minél szélesebb körben találkozhassanak.

– A Dóm altemplomában megnyitottuk a Szent Imre Klubot, ahol a hitoktatáson kívül lehetőség volt közös elmélkedésekre, de volt tánciskola, filmklub és olvasóterem is. Ez időben történt, hogy elindítottam Domaszéken a Zöldfás nevet viselő lelkigyakorlatos ház megépítését. Ott sok-sok fiatalnak adódott lehetősége hétvégenként és ünnepekkor összegyűlni egy-egy tartalmas és a hitben önmagukat megújító együtt-létre, és ők ma is összejárnak.

– Mi az, amiben leginkább támogatásra szorul ma egy templomba betérő ember?

– Nemcsak a templomba betérők, hanem általában véve a családok ma nehéz helyzetben vannak, és fel kell arra készülni, hogy ez a helyzet még tovább súlyosbodhat. Mindig azt szoktam mondani a híveknek is, hogy ma különösen „ésszel kell élni a családoknak”, és nagyon átgondoltan beosztani az anyagi javakat is. A növekvő munkanélküliség és elszegényedés mellett, nekünk papoknak tudatosítanunk kell, hogy az álláskereső vagy szegény sorsú ember is ugyanolyan értékes, mint a többi. Átmeneti embert próbáló helyzete tehát nem lehet sorsát megpecsételő bélyeg. Én úgy látom, hogy a mi feladatunk elsősorban egyfajta lelki támaszt adni a bajba jutott embereknek és az egyház karitász vonalán haladva a lelki segítségnyújtásban rejlő erőt kell megjelenítenünk. Soha nem szabad tehát magát az embert szem elől veszítenünk. Az Evangéliumot, az Örömhírt a mindennapok próbatételei közepette is meggyőződéssel kell hirdetnünk számára.

Szabó Kati

– Mi az, amit a fiataloknak közvetíteni lehet és érdemes a hitről?

– Hogy fel kell vállalni az általuk fontosnak tartott értékeket, és, hogy igenis megéri ezt tenni. Még ma is megéri, és fontos, hogy noha nap mint nap érzik, hogy ezzel a meggyőződésükkel esetleg kisebbségben vannak, ne adják föl ennek a vállalását.

– A Szegedi Dóm plébánosaként a város egyik legimpozánsabb épületét és egyben egy szakrális központot is képvisel. Milyen feladatokat ró ez önre?

– A templomunkba nemcsak a belvárosban élők járnak, hiszen a szentmiséken és egyéb rendezvényeken jelen vannak a többi városrészből érkező hívek is. Egy vasárnapi misén nálunk akár 1500 ember is megjelenik, és ehhez az 1500 emberhez kell úgy szólni, hogy a közvetített üzenet mindenkinek mondjon valamit.

Ünnep borral és pörkölttel

Pusztamérgesen puhultak a kakasok idén is

Zúzával összefőzött, csípős, kapros-túrós pörköltet is készítettek Pusztamérges hagyományos fesztiválján. Immár tizennegyedik alkalommal rendeztek Szüreti Fesztivált és Kakaspörkölt-főző Versenyt a településen, mely ez alkalommal is színvonalas programokat kínált a térség apraja-nagyjának.

A fesztivál első napján a bor volt a középpontban. Az önkormányzat idén hirdette meg első alkalommal a kistermelők borainak versenyét. A vártnál is jobb volt a fogadtatás: 17 termelő 25 mintával

jelentkezett a megmérettetésre. A fehér borok közül 4 aranyérmes, 3 ezüst és 6 bronzérmes besorolást kapott. Vörösborok – ebből volt a kevesebb – közül pedig 2 bor kapott bronz minősítést.

Szombaton a kakaspörköltet versenyében 38 főző, illetve csapat indult, de versenyen kívül majdnem minden pusztamérgesi konyhában kakaspörkölt rottyogott szombaton.

A piactér környékén már kora reggeltől nagy volt a sürgés-forgás. Bográcsok, állványok, asztalok mindenfelé. Néhol már a tűz is ég, de van ahol késésben vannak. Frank Antal hamarabb szeretett volna kezdeni, de a jó kedvű bográcsforgatóra nyilván nem kukorékolta a tarajosok aznap. „Mivel későn kezdtünk, köret lehet, hogy nem lesz. A krumpli pucolás várhat, úgyis a pörkölt a lényeg. Az már csak odafigyelés kérdése, hogy rendesen megfőjön. Most ugyan még se íze, se színe, de kialakul az majd” – mondja vidáman és fordít egyet a bográcsra.

Néhány sátorral odébb már terített asztal, minden gondosan elrendezve. A szomszéd soknak tartja a napsütést, odébb költözteti a bográcsot állványostól. Épül még egy pavilon, a fogatosok útra készen várakoznak, a korán kelő közönség a megnyitóra készülődik.

A zsűrinek idén sem volt egysze-

rű dolga. Zúzával összefőzött, csípős, kapros-túrós pörköltet közül kellett kiválasztaniuk a legjobbakat. Persze minden relatív – megesisik, hogy az erősebb falatokat kenyérrel kell megszelídíteni annak, aki nem szereti a betyáros paprikát.

A bírálók már az okleveleket írták, amikor a színpadi műsorok kezdődtek. Az ismert előadókon kívül helyi csoportok is színpadra álltak, az óvodások aranyos kakasos előadásán kívül a nézők jól szórakoztak az iskolafarsang emlékezetes jelenetein is.

Gazdára találtak a tombola nyerevények és kiderült az is, hogy azzal koránt sincs elrontva egy pörkölt, ha történetünk reggel elszundító szakácsa később kezdi a munkát. Mert a dobogó második fokára rotyantotta a pörköltjét! Joggal örült a díjnak, hiszen jelentős hendi keppel indult.

Kakas nem kukorékol egy darabig Pusztamérgesen. Szerencsére nem járvány vitte el az állományt. Hacsak a pörköltfőzést nem tekintjük annak...

Csala István

Kissor és Gátsor élni akar

Ásotthalmon, a kissori tanyavilágban mindezidáig nem volt olyan közösségi hely, ahol az ott lakók összegyűlhettek volna, hogy együtt tölthessenek egy-két önfeledt órát. Ezért is bír történelmi jelentőséggel a helyiek számára, hogy közösségi ház épül a területen. A létesítmény ünnepélyes alapkövetését a közelmúltban tartották.

Ásotthalom lakosságának közel fele lakik a tanyavilágban, Kissoron mintegy 700 ember éli a külterületi emberek küzdelmes minden-

napjait. Bennük régóta él a remény arra, hogy olyan közösségi színteret kapjanak, ahol tartalmasan szórakozhatnak, és kikapcsolódhat-

nak – ha csak egy röpké időre is – a mindennapok taposómalmából.

Ezért is fogadták az ott lakók kitörő örömmel a hírt, hogy építenek számukra egy olyan találkozási helyet, amely régi álmuk volt. A hiánypótló kezdeményezésre való igényt az alapkövetélen résztvevők magas száma is jelezte, amivel a közösség egy emberként jelezte, hogy él, és élni akar. És, hogy miként függ össze az élni akarás egy épülőfélben lévő és a szabadidő hasznos eltöltésére alkalmas helyiség létrehozásával? Erre maga Petró Ferenc adta meg a választ, akinek 12 éves polgármesteri pályafutása során az egyik legnagyobb álma valósul meg azáltal, hogy Gátsor után Kissoron is megindulhat egyfajta civil alapú kulturális misszió. „Az ember nemcsak magánember, hanem közösségi személyiség is. A közösség pedig mindig megtartó erő, tagjának lenni az életben maradáshoz és a gyökerekhez való ragaszkodást jelenti valamennyiünknek. Ezért tartom tör-

ténelmi jelentőségűnek településünk életében, hogy a gátsori és a kissori közösségi ház felépülhet, mert ezzel azt üzenjük a világnak, hogy Ásotthalom, velem együtt Kissor és Gátsor népe él, és élni akar.” A közösségi színtér létrehozását a Csongrád Megyei Önkormányzat Civil Alapjából nyújtott támogatásból valósíthatja meg a helyi közösség. „A mai viszonyok közt nagy értéke van annak, amikor egy valódi közösségi térben az emberek megtalálják az emberi együttérzést, együttgondolkodást, és együtt cselekvés minden örömet, lehetőségét” – hangsúlyozta Nógrádi Zoltán, a térség országgyűlési képviselője. A kissori tanyavilágban élők életkörülményeinek javításában nagyban közrejátszik majd az épület megnyitása, Túrú Tibor az Ásotthalom-Kissorért Egyesület elnöke szerint pedig „azzal már nem lesz gond, hogy miként is töltsék meg élettel a dolgozó hétköznapokba egy csöppnyi ünnepet csempepész helyiséget.”

Szabó Kati

Maradnak a zöld zászlók

„Nem” a bázisfinanszírozásra!

Bár októberben megkapják a kért 4,5 milliárd forintot az egészségügyi intézmények, továbbra sem tudni, mennyi pluszforrásra számíthatnak később, így maradnak a kórházakon a zöld zászlók. Korábban közös határozatban mondott nemet a bázisfinanszírozás tervezett módon történő bevezetésére és annak következményeire a makói és a szentesi kórház vezetése. Magyar Anna, a fenntartó megye elnöke támogatta döntésüket.

Ugyan megszületett a megállapodás-tervezet a kórházak szakmai szervezetei és a kormányzat között az egészségügy további finanszírozásáról, egyelőre annyi biztos, hogy az intézmények októberben megkapják a 4,5 milliárd forintot. Ezen felül decemberben – a jövő évi költségvetés terhére – további többletforráshoz jutnak, ám azt nem tudni, hogy ez mekkora összeget jelent. A végső megállapodásig maradnak a zöld zászlók a kórházak épületein.

A makói és a szentesi kórházak igazgatói nemrégiben egyöntetűen csatlakoztak a Magyar Kórházszövetség és a többi támogató érdekképviselet állásfoglalásához. „A bázisfinanszírozás megismert formában való bevezetése a szentesi esetben havi 50, míg a makói kórháznál havi 30 millió forinttal kevesebb juttatást biztosít a betegellátásra. Erről a lakosságot is tájékoztatni kell” – a többi között ez állt a két intézmény

igazgatói által akkor elfogadott határozatban. Mint Dr. Baráth Lajos főigazgató elmondta, „egyértelműen az, hogy fel kell oldani a korlátozást a zárolt 13,5 milliárd forintról, sőt további 12 milliárdnyi többletjuttatás biztosítására van szükség.”

Az eredeti elképzelésekben szerepelt az is, hogy ha október 14-ig nem születik megegyezés, az intézmények – a fenntartó jóváhagyása esetén – korlátozzák az egészségügyi szolgáltatásaikat.

A határozatot a szakemberek a betegek egészségügyi ellátásának biztonságáért, a kórházak pénzügyi helyzetének ellehetetlenülése elkerüléséért és a jogszabályoknak megfelelő egészségügyi szolgáltatók működésének megteremtése érdekében hozták. Mint Magyar Anna, a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke elmondta, támogatja a kórházi vezetők döntését, egyetért a határozattal. Papp Nóra

A Zöld Könyvről hozzám hasonló zöldfülűeknek

Az úgynevezett Zöld Könyv – az egészségügyi „reform” ideológiája – még 2006-ban, az őszi beszéd évében íródott, és a Magyar Egészségügy címet viselte. Hivatalosan nekünk írták, az egyszerű – a koalíciós partnerek szerint éretlen, értetlen – állampolgároknak azért, hogy általa megvilágosodva megértsük, miért is rossz jelenlegi egészségügyi rendszerünk, következésképpen pedig az egészségi állapotunk.

A valódi kormányzati szándék azonban utólag gyaníthatóan más volt. A kormányzat így akart csak formálisan eleget tenni az általa nem óhajtott ösztársadalmi egyeztetés törvényi kötelezettségének, közvetlenül a tévesen reformnak elnevezett egészségügyi ellátórendszerbeli tatárdulás előtt.

Valódi egyeztetés ugyanis nem történt sem szakmai szervezettel, sem érdekképviselettel, és tartok tőle, hogy hozzám hasonlóan a Kedves Olvasó sem kapta meg a Könyvet névre szólóan, napi postájával, hogy gondos áttanulmányozása után a Miniszterelnöki Hivatal óhaja szerint kifejtse véleményét a hivatal honlapján.

Az ügy felettébb sajnálatos, mert a jórészt valós, megoldásra váró egészségügyi problémákat taglaló Zöld Könyv a későbbi „reform” intézkedések és azok súlyos következményei tükrében érdekes olvasmány, ha nem is a Bölcsék Kö(ny)ve.

A műfajban szintén honos Fehér Könyvnel a mi Zöldünk messzebbre jut. Nem csak „tutira” megy a probléma feltárásban, hanem a „frankót” is megmondja a megoldáshoz. Megtudjuk, hogy mi többet betegeskedünk és több évvel kevesebbet élünk, mint az uniós polgárok többsége. Megtudjuk azt is, mi ennek az oka: mindenestül pocskék az egészségügyi rendszerünk, mi magyarok pedig, mint már említettem zöldfülűek vagyunk, azaz éretlenek az öngondoskodásra, vagyis az elvárhatónál sokkal kevesebbet törődünk az egészségünkkel, mi több magunkat hajszolva tudatosan egészségtelen életet élünk.

Most tessék ámulatba esni! Ennyi, ilyen egyszerűen megragadható egészségügyi gondjaink lényege, legalábbis a Zöld Könyv szerint. Romló gazdasági helyzetről, a szociális gondoskodás válságáról, a növekvő munkanélküliségről, megszorításokról, elvonások-

ról, csökkenő életszínvonalról, elszegényedésről, mélyszegénységről szó sem esik.

A frappáns tényfeltáráshoz nagy ívű, gyors megoldás illik, nevezetesen az egészségügyi ellátás sürgős reformja és a zöldfülűek megregulázása, ha kell mőresre tanítása teljesen önzetlenül, saját érdekükben.

Így lesz korszerű ellátórendszer (új és felújított kórházak, szakrendelők, modern technológia stb.), magas szakmai színvonal a gyógyításban, mindenütt ugyanolyan jó minőségű ellátás, esélyegyenlőség a hozzájutásban.

És lőn „reform”: konvergencia program, folyamatos forráskivonás az egészségügyből, kórházi ágyszám csökkentés, kórház bezárás, vizitdíj, ápolási díj, teljesítménykorlátozás, alulfinanszírozás, hosszú várólista, korlátozott lehetőség az orvosválasztásban, orvoshiány, nővérhiány és kis híján üzleti biztosítás.

Mára drámaivá vált a helyzet a megcsonkított egészségügyi ellátásban. A folyamatos forráskivonás miatt napról-napra fokozódik a működészavar. Az ágazat az összeomlás küszöbére jutott. A kórházak jó része a csőd szélére került, ugyanis ellátási kötelezettségük van, elegendő pénzüket viszont nincs a működéshez. A gyógyintézetekben rendre válságstábok alakulnak. Az egészségügyi ágazat szakmai szervezeteinek vezetői végső eszközként a kormányzattal szemben készek az éhségsztrájkra is az intézmények működéséhez szükséges pénz kikényszerítésére.

Éljünk minél többen, minél tovább, minél jobb életminőségben – ez a magyar egészségügy reformjának valódi célja, olvasom a Zöld Könyvben. Közben hallgatom a rádiót. Egészen friss a hír, miszerint megint meghalt egy beteg, akit ideoda küldözgettek két fővárosi kórház között. Dr. Marosi György

Kulturális Örökség Napja Domaszéken

A szakrális terek bemutatása állt idén a Kulturális Örökség Napja alkalmából országsszerte rendezett úgynevezett kulturális séták középpontjában. A felhíváshoz idén is csatlakozott Domaszék, így az érdeklődőknek bemutatták a település mindkét templomát is.

A Sárkányhegyi Községi Házban gyülekeztek a vendégek, akik Kovács László képeslap gyűjteményét tekinthették meg elsőként, ezt követően kezdődött a különleges séta, melynek útvonala szorosan illeszkedett az idei országos témához, a szakrális terek bemutatásához. Ehhez csatlakozva Domaszék község mindkét templomát, a Szent Kereszt és a Zöldfás templomot is megnyitotta a látogatók előtt, így mindenki megismerhette épített örökségünk értékeit, szépségeit.

Kulturális sétánkat a Zöldfás iskolában folytattuk, amelyet egy gazdaházból alakítottak át annak idején, és 1856. január 12-én adtak át. Nevét zöldre festett homlokzatáról és a körülötte lévő dús növényzetről kapta. Ez az iskola lett a terület főbb oktatási intézménye – úgynevezett központi iskola –, ebben működött az igazgatóság, amely irá-

nyította és felügyelte a többi külterületi oktatási intézmény munkáját. Ez az intézmény addig működött, ameddig a belterületi iskolát át nem adták. Jelenleg Szeged-Csanád Egyházmegye tulajdonát képezi. Az évek során kibővítették egy főépülettel, és több kisebb létesítménnyel, ezzel hozták létre a jelenleg működő Zöldfás Katolikus Ifjúsági Központot. Itt rendezvényeket, lelkigyakorlatokat, papi rekollekciókat tartanak, illetve táborok és konferenciák helyszínéül is szolgál.

Ezután látogattunk el Gál Imre fafaragóhoz, ahol egy kicsit közelebbről láthattuk ezt a szakmát, és nagyon szép, mives faragványokat csodálhattunk meg. A nap további részében Kovács Attila méhészhöz is betértünk, ahol megtekinthettük a régi kellékeket, segédeszközöket és megismerkedtünk a méhek életével.

A körséta végén az érdeklődőket

a Sárkányhegyi Községi Házban vendégül láttuk, ahol egy kötetlen beszélgetésre, múltidézésre is lehetőség nyílt.

Köszönetet mondunk Tombác

Gézánének, Gál Imrénének és Kovács Attilának, hogy a régi emlékekkel, mesterségük bemutatásával színesebbé tették ezt a rendezvényt.

A szervezők

Sikeres pályázatok az ifjúságért és kultúráért

Megújuló közösségi terek Zákányszéken

A Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács (DARFT) pályázatának köszönhetően közel 9 millió forintos forráshoz jutott Zákányszék Község Önkormányzata, melyet közel 2 milliós önerővel egészítenek ki, így 11 millióból egy Ifjúsági Klubot alakít ki az öltöző épületéből ez év december végéig. A régi sportöltöző épületének homlokzatát felújítják, belső te-

rét pedig a célnak megfelelően átépítik. Többek között kialakítanak egy hatalmas, kényelmes, és jól felszerelt közösségi teret, valamint női és férfi vizes blokkokat és természetesen egy teakonyhát is. „A klub létrehozására azért volt a településen nagy szükség, mert a fiataloknak nem volt eddig megfelelő helyszín biztosítva a kulturált szórakozáshoz” – nyilatkozta lapunk-

nak Matuszka Antal polgármester. A klubban a Zákányszéki Ifjúsági Önkormányzat különböző szórakoztató és kulturális programokat szervez majd a helybéli fiataloknak. Az átalakított épület a tervek szerint a település civil szervezeteit, klubjait, valamint alkotó köreit is befogadhatja majd.

Emellett a Zákányszéki Művelődési Ház és Könyvtár is megújul 50 millió forintos Európa Uniók forrásból, melyhez a település önkormányzata önerőként 2 és fél millió forintot tesz hozzá. A térség országgyűlési képviselője, Nógrádi Zoltán a zákányszéki beruházások kapcsán elmondta: „fontosnak tartom, hogy a kultúrára, a helyi civil szervezetekre és a fiatalokra is kellő figyelmet – szükség esetén pénzt is – fordítsunk, mert a közösségek összetartása jövönk egyik záloga.”

A művelődési ház fejlesztésének köszönhetően az átépített tetőtérbe

visszakerülhet majd a könyvtár, és a művészeti oktatás számára kialakított termek is korszerűbbek, kényelmesebbek lesznek. A felújítás kivitelezőjének kiválasztására kiírt közbeszerzési eljárás azonban elhúzódik. Várhatóan november elején írhatja majd alá Zákányszék Önkormányzata a nyertes kivitelezővel a szerződést, és így november végén kezdődhetnek meg a munkálatok. A beruházás ideje alatt a művészeti oktatást a település más intézményeiben tartják majd. Ideiglenesen a hangszeres óráknak valószínűleg az iskola biztosít termet, míg a táncoktatást – az előzetes elképzelések szerint – a Sportcsarnokba helyezik át.

A kellemetlenségek ellenére – e két beruházásnak köszönhetően – hamarosan két újjászületett kulturális, közösségi térrel lesz gazdagabb Zákányszék.

Zámbori Eszter

A SZABAD EMLÉKEZÉS SZOBRA

A Don-kanyarnál elesett Csongrád megyei áldozatoknak állít emléket a Halottak napjához közeledve a Csongrád Megyei Önkormányzat a Megyeháza előtt. Kliegl Sándor szobrászművész „Háború” című alkotásának felállításához bárki hozzájárulhat, aki úgy érzi, eddig nem tudott méltóképpen emlékezni családtagjaira, ismerőseire.

Tudjuk, hogy a 200 ezres II. Magyar Hadsereg gyenge felszerelés hiányában, több napos kitarató küzdelem után felmorzsolódott a gigászi túlerővel szemben. A teljes létszámból 120 ezren soha nem térhettek vissza szeretteikhez. Csongrád megye II. világháborús embervesztése megközelíti a 20.000 főt, amelynek mintegy fele a Don-kanyarban esett el. Szeged 4728 fős teljes embervesztéséből

2500-3000 fő volt a doni áldozatok száma.

„A nyilvános megemlékezésnek nem volt eddig helye Szegeden, ezért tekinthetjük a mostani emlékművet a Szabad emlékezés szobrának. Mindannyian a saját hőseinket képzelhetjük a szoborfigurába. A sze-

mélyes fájdalom oldódását segítheti, ha lehetőséget adunk az utódoknak, hogy maguk is hozzájáruljanak az emlékezőhely létrehozásához. Sokkal inkább sajátunknak érezzük majd a szobrot, ha közülünk azok, akik ezt lelki szükségletnek érzik, kisebb-nagyobb,

vagy akármilyen csekély összeggel hozzájárulhatnak a szobor felállításához. Meggyőződésem, hogy ez nem pénz-, hanem lelki kérdés” – mondta Magyar Anna elnök.

A személyes fájdalom oldódását segítheti, ha lehetőséget adunk az utódoknak, hogy maguk is hozzájáruljanak az emlékezőhely létrehozásához. Sokkal inkább sajátunknak érezzük majd a szobrot, ha közülünk azok, akik ezt szükségesnek érzik, kisebb-nagyobb, vagy akármilyen csekély összeggel hozzájárulhatnak a szobor felállításához.

Szívesen fogadjuk mindazok felajánlását, akik úgy érzik, hogy egy akármilyen csekély összeg befizetésével személyesen is részesei kívánának lenni az emlékhely kialakításának.

Az erre a célra létrehozott számlaszám: Erste Bank

11600006-00000000-36520963

A számlatulajdonos neve:

Csongrád Megyei Önkormányzat

Felajánlásaitak előre is köszönjük!

Autót kaptak a ruzsai lánglovagok

A ruzsai Önkéntes Köztestületi Tűzoltóság felszerelése megfelel a szakmai elvárásoknak. Mindez több év kitartásának, illetve sikeres pályázatoknak köszönhető, ugyanis jelentős fejlesztéseket tudtak végrehajtani. A településre most egy felújított gépjárműfecskendő érke-

zett, melynek értéke közel 20 millió forint. Ezen felül – egy másik pályázatnak köszönhetően – több mint 10 millió forint értékben szereztek be bevetési felszereléseket, védősisakokat és csizmákat, keresőlámpákat, feszítővágót és egy áramfejlesztőt is többek között.

Diákönkormányzatok Találkozója Mórahalmon

Sokat hallani manapság arról, hogy a fiatalokat be kell vonni az őket érintő kérdésekbe. De mit is jelent ez a gyakorlatban? Erről is szól a kistérségi iskolák diákönkormányzatainak találkozója, melyet októberben rendez meg az Esély Mórahalmi Szociális Magánalapítvány.

Szükségszerű, hogy a fiatalok rálássanak a körülöttük zajló folyamatokra, érdeklődjenek és hallassák hangjukat, elmondják véleményüket a közösségüket érintő kulturális, finanszírozási vagy egyéb kérdésekben. Erre a feladatra azonban fel kell készülni! A felkészülésre és véleménynyilvánítás formáinak gyakorlására adnak kiváló lehetőséget az iskolákban működő diákönkormányzatok.

Ezekben a csoportokban folyó munka minden iskolában más és más, de a céljuk hasonló: képviselni az iskola diákságát, erősíteni az iskolai közösséget különböző programok szervezésével.

A Homokháti Diákönkormányzatok Találkozója azt mutatja meg az általános iskolásoknak, hogy

mennyi közös dolog lehet a más településeken élő gyermekek, fiatalok munkájában. Az általános iskolás gyermekek, fiatalok részvételével megrendezendő programot a Dél-alföldi Regionális Ifjúsági Tanács támogatásra érdemesnek ítélte. A találkozó délelőttjén előadások hangzanak majd el a közösségépítésről, a kortárs kapcsolatokról, és arról, hogyan is helyezhetik el a fiatalok saját diákönkormányzatukat egy tágabb rendszerben, az ifjúságügyben. Délután műhelyekre regisztrálhatnak a résztvevők, ahol a szakemberektől a tanár-diák viszonyokról, kortárs problémákról és forrásszerzési lehetőségekről kapnak információkat, mindezt természetesen játékos formában.

Papp Renáta

LEADER pályázatok: október 1-től

Megjelent a 122/2009 (IX.17.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről.

E rendelet alapján meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében benyújtott pályázatokat 2009. október 1. és 2009. október 31. között, ezt követően évente március 1. és 31., valamint október 1. és 31. között a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által rendszeresített formanyomtatványon, postai úton kell benyújtani az illetékes LEADER HACs munkaszervezeti irodájába. A pályázatokat az alábbi kilenc

célterületre lehet benyújtani:

- Hagyományörzést, vagy helyi gazdaságélénkítést elősegítő képzések szervezése.
- Települések helyi termékeire, vagy hagyományaira épülő tradicionális rendezvények megtartása.
- Gyógy-, fűszernövények természettechnológiai fejlesztésére irányuló beruházások támogatása.
- Helyi kertészeti termékek feldolgozási és értékesítési tevékenységéhez szükséges beruházások támogatása.
- Helyi mezőgazdasági nyerstermékeket feldolgozó üzemek támogatása.
- Helyi termékek értékesítéséhez szükséges beruházások beindí-

tásának támogatása.

- Arculati elemek kialakítása.
- Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó fejlesztések ifjúságvédelem és oktatás céljából.
- Közhasznú tevékenységekhez kapcsolódó rekreációs fejlesztések.

A Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület tervezési területéhez tartozó Móraalmi és Kistéleki Kistérségben LEADER fejlesztésekre fordítható forrás 290 millió forint.

Az országosan egységes pályázati felhívás szövege elérhető a www.umvp.eu oldalon. A Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület tervezési területén meghirdetett célterületekre vonatkozó részletes feltételekről a www.mvh.gov.hu oldalon található

ún. HPME-katalógusokban tájékozódhatnak az érdeklődők.

*Homokhátság
Vidékfejlesztési
Egyesület*

Ásotthalmiaké a soros ifjúsági elnökség

A most következő időszakban – egészen az év végéig – az ásotthalmiaké a jog arra, hogy képviselhesék a kistérség ifjúságát. *„Több öltet is felmerült már, hogy miként is kamatoztatnánk soros elnöki tisztségünket”* – mondták az ásotthalmi fiatalok, **Dési Sándor, Tóth Zsanett és Ábra-**

hám Krisztián. *„A programszervezés fontos összetartó erőt jelent a térségi fiatalok között. Emellett szeretnénk erősíteni az összefogás azon részét is, hogy a Homokháti Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat érdekképviseleti fórumként is aktívan működjön. Ezért egy térségi szintű kerekasztal beszélgetés szervezésén is gondolkozunk, ahol valamennyi ifjúsági szervezet felvetheti problémáit, sikereit, vagy akár segítséget kérhet. Bízunk abban, hogy a kilenc település ifjúságának újult összefogása hatékony alapja lehet a további munkának”* – összegezték a rájuk váró időszak kihívásait az ásotthalmiak, akik immár a Homokháti Kistérség Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzatának elnöki tisztét látják el.

A zákányszékiek ötletes játékokkal, jó hangulatú bállal, finom vacsorával, este pedig a „helyi boszorkányok” által bemutatott tűztáncal tették egyedivé az átadó ceremóniát a térségből megjelentek, valamint a helybéli vendégek számára.

*Papp Renáta
ifjúsági referens*

Vidékfejlesztési források felhasználása

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program intézkedéseire megjelent 4 FVM rendelet (**falumegújítás- és falufelújítás, mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése, turisztikai tevékenységek ösztönzése, valamint vidéki örökség megőrzése**) vonatkozásában az első támogatási kérelem benyújtási időszak 2009. január 12-ével zárult le.

A Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület munkaszervezetéhez összesen 59 db kérelem érkezett. **A benyújtott kérelmek területi megoszlása a Homokháti Kistérség agilitását mutatja: a móraalmi térségből 52 db pályázat, míg a kistéleki térségből 7 db pályázat érkezett.**

A kérelmek benyújtását követően Egyesületünk a hozzánk beadott anyagokat még januárban feldolgozta, és előzetesen értékelt. Ezt követően a Magyar Vidékfejlesztési Hivatal munkatársai teljes körű ellenőrzést, hiánypótlást és értékelést végeztek. Az eredmények folyamatosan születtek, így hosszas várakozás után elmondhatjuk, hogy szeptember közepére valamennyi beadott pályázat sorsa eldőlt – támogatási döntések születtek.

Falumegújítás jogcímmel 9 db kérelmet nyújtottak be, közülük nyolcan kezdhetik meg a tervezett beruházá-

sukat, amelyhez összesen 106 millió forint támogatást vehetnek igénybe. A Vidéki Örökség megőrzése jogcím esetén mind a 10 kérelem sikeresnek bizonyult, a felhasználható támogatás összege 117 millió forint. Vállalkozásfejlesztés témakörben 15-en pályáztak, melyből tizenhárom darab nyertes várható, az általuk felhasználható forrás mintegy 49 millió forint

A turisztikai tevékenységek ösztönzése kategóriában 25 pályázat érkezett, melyből 14 darab kerül, összesen 165 millió forint nagyságrendben támogatásra. A vállalkozásfejlesztési és a turisztikai pályázatok eredményét várhatóan a napokban kapják kézhez a kérelmezők.

Előzetes információk alapján ez év november 1. és 31. között ismét megnyílik a következő kérelem benyújtási időszak is.

*Homokhátság Vidékfejlesztési
Egyesület*

**ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013**

Közösségi közlekedés fejlesztés a Homokhátságon

A Homokháti Önkormányzatok Kistérségfejlesztési Társulása koordinálásában megvalósuló „Homokháti Önkormányzatok közösségi közlekedéshez kapcsolódó összehangolt infrastruktúrafejlesztése című projekt” (DAOP-3.2.1-2008-0020) újabb állomásához ért. A 7 önkormányzatot érintő (Ásotthalom, Domaszék, Mórahalom, Pusztamérges, Ruzsa, Rösztke, Zákányszék) fejlesztés a közbeszerzési eljárások elindításával vette kezdetét.

Ilyen nagy volumenű projekt esetében – melynek teljes költsége 336 millió forint, amiből 276.003.183 forint a támogatás – azonban nem elegendő egy eljárás lefolytatása, a közbeszerzési törvény esélyegyenlőségre vonatkozó előírásai alapján a megvalósítandó tevékenységeket típusonkénti csoportosítás-

ban kell megpályáztatni.

A Kedvezményezett (Társulás) helyzetét nehezíti az is, hogy az eljárás eredménytelensége esetén (például érvényes ajánlat hiányában) ismételt eljárás megindítására van szükség, mely újabb költségeket és idővesztést jelent.

A közösségi közlekedés fejlesztése projekt tekintetében ez idáig két eljárás zárult le, egy van folyamatban, és egy további kiírás alatt.

Az eredményesen lezárult kiírások eredményeként az alábbi fejlesztések valósulhatnak meg a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség támogatásával a közeljövőben.

Mórahalom:

- térfigyelő rendszer kiépítés a központi pályaudvaron (összesen 12 db kamera – 9 kültéri éjjel/nappali és 3 beltéri)
- 1 db külterületi óra, szintén a központi pályaudvaron (110 mm magas, piros hétszögletes LED-es számjegyekkel)
- 2 db forgalomlassító radaros be-

rendezés („LASSÍTS” funkcióval és analízáló programmal)
Fenti beruházások összköltsége több mint 5 millió forint, melynek 82 %-a támogatás.

Ruzsa:

- 1 db kerékpártároló (2x3 hátfalas, kétoldalas, egymásnak háttal fordított, 2db egyszer 7 tagos kerékpártároló tárolására alkalmas kerékpártároló)
  - 40 db hulladékgyűjtő (meglévő oszlopra szerelhető, 18 literes)
  - 20 db pad beszerzése (köztéri ülőpad öntvény padlábakkal)
  - 22 db autóbusz váró (kül- és belterületre, Pusztamérges típusú 3 elemes íves utas váró)
- Fenti beruházások összköltsége több mint 18 millió forint, melynek 82 %-a támogatás.

Zákányszék:

- 2 db forgalomlassító radaros berendezés („LASSÍTS” funkcióval és analízáló programmal)

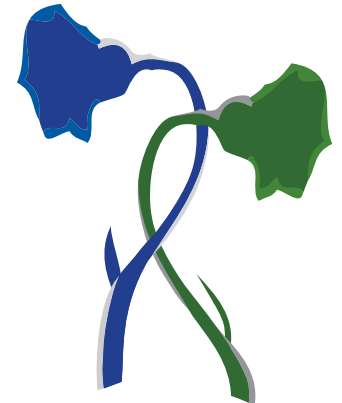
A forgalomlassító berendezések beruházási költsége több mint 2 millió forint, melyhez a településnek szintén 18 %-os önerőt kell biztosítania.

Fenti beruházásokkal azonban közel sincs vége a fejlesztéseknek. Mórahalom, Ruzsa, Zákányszék, és a közbeszerzési eljárás elhúzódnása miatt most nem érintett Ásotthalom, Domaszék, Pusztamérges és Rösztke tekintetében is várhatóan még a közeljövőben megvalósítás előtt álló további fejlesztésekről számolhatunk be.

Dobó István

Szerb-magyar tolerancia fesztivál Mórahalmon

tása után éjszakába nyúló tánc és szerb ételköstölő koronázta meg a szerb-magyar tolerancia jegyében megvalósított programot.

Kuklis Nikolett

Színvonalas bemutató után fergeteges hangulatú táncszízzel és szerb ételköstölővel zárta a Tolerancia fesztivál. A deszki Bánát Szerb Néptáncgyűttes, **Brczán Krisztof** vezetésével két ízelítő koreográfia bemutatása után szerb körtáncokat tanított a fesztiválozóknak.

A fesztivál az Európai Integrációs Alapból finanszírozott pályázati forrás támogatásával valósította meg a Homokháti Eurointegráció Nkft. A mórahalmi Cacao Klub előterében híres szerbekről tekinthettek meg kiállítást a fesztiválra érkezők. Az üdvözlő ital elfogyasz-

6782 Mórahalom, Szent László park 4. tel.: (+36) 62/281-039
furdo@morahalom.hu www.erzsebetfurdo.morahalom.hu

Karnyújtásnyira Szegedtől!

Erzsébet
Móraalmi Gyógyfürdő

Önzetlen segítségnyújtás

Az Erzsébet Móraalmi Gyógyfürdő évek óta kiemelt figyelmet fordít arra, hogy támogassa azon civil szervezeteket, egyesületeket, iskolákat, egyházi intézményeket, társadalmi csoportokat, akik önerőből nem, vagy csak nagy áldozatok árán vehetnék igénybe a fürdő szolgáltatásait. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy az Erzsébet Gyógyfürdő 2006. óta lelkes támogatója a véradó mozgalomnak. Évente 75 ezer belépő felajánlásával igyekszik hozzájárulni a véradók körének bővítéséhez, valamint az egészségtudatos szemléletmód kialakításához. Ezúton szeretnénk megemlíteni azon csoportokat, akik a fürdő és a helyi önkormányzat önzetlen segítségnyújtásának köszönhetően az elmúlt évben ellátogathattak a móraalmi fürdőbe és egyúttal megköszönni együttműködésüket, bizalmukat és hűségüket.

„A boldogságot nem lehet ajándékba kapni.

Egyetlen titka: adni, mindig csak adni, jó szót, bátorítást, mosolyt, hitet, és sok-sok önzetlen, tiszta szeretetet.”
(Goethe)

- Bálint Sándor Általános Iskola, Domaszék
- Békéscsabai Katolikus Ifjúsági Csoport
- Bokréta Önkormányzati Óvoda, Tompa
- Bordányi Ifjúsági Klub Egyesület
- Csongrád megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Deszki Néptánc Tábor
- Diabéteszes Gyermekeket Támogató Egyesület
- Dorozsmai Cserkész Tábor
- Dugonics András Piarista Gimnázium
- Egyházközösség, Ásotthalom
- Egyházközösség, Domaszék
- Egyházközösség, Mórahalom
- Egyházközösség, Rösztke
- Egyházközösség, Ruzsa
- Egyházközösség, Szeged- Szentmihály
- Egyházközösség, Zákányszék
- ELSA Szeged Egyesület
- Erdélyi és lengyel gyerekcsoportok
- Értük, Velük Egyesület
- Fekete István Általános Iskola, Szeged
- Hétszínvirág Óvoda, Ruzsa
- Homokháti Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ
- Judo Csoport, Domaszék
- Kincskereső Óvoda, Domaszék
- Kiss Ferenc Általános Iskola, Ásotthalom
- Klúg Péter Általános Iskola
- Mogyoródi Focicsapat
- Móraalmi Napköziotthonos Óvoda
- Móravárosi Szakközép és Szakiskola
- Móricz Zsigmond Művelődési Ház, Szeged-Szentmihály
- Művelődési Ház, Ásotthalom
- Művelődési Ház, Ruzsa
- Napfény Nyugdíjas Klub
- Napos Oldal a Sérült Emberekért Alapítvány
- Nemzetközi Megyejáró Fesztivál
- Példás Ápolás, Humán Egészségügyi Szolgáltató Bt.
- Polgárőr Nyári Tábor
- Szeged-Csanádi Egyházmegye Püspöki Hivatala
- Szegedi Környezetgazdálkodási Kht.
- Szegedi Tudományegyetem Csillagász Közössége
- Szent József Katolikus Általános Iskola, Kiskunhalas
- SZOTE Orvosi Kar
- SZTE Általános Orvostudományi Kar Gyermekgyógyászati Klinika
- SZTE Általános Orvostudományi Kar Urológiai Tanszéke
- SZTE ÁOK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
- SZTE Ságvári Endre Gimnázium
- SZTE Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum
- Temesvári Körúti Óvoda
- Weöres Sándor Általános Iskola, Szeged

Recept

CSŐBEN SÜLT BURGONYA

Hozzávalók:

fél kg krumpli
2 dl tejszín
1 dl tej
1 gerezd fokhagyma
szerecsendió
cayenne bors
só
bors
száraz gruyére sajt

Elkészítés:

1. A krumplit meghámozzuk, vékony szeletekre vágjuk, majd egy nagyobb vagy több kisebb tűzálló tálba pakoljuk, félig egymásra fektetve a szeleteket, majd sózzuk. Legjobb a kör alakú vagy ovális tál, abba szépen kívülről befelé köralakban rakhatjuk le a szeleteket.
2. A tejszínt összeöntjük a tejjel, ebben a tűzhelyen kis lángon felolvasztjuk a vajat, reszelünk bele szerecsendiót, fűszerezünk cayenne borssal, sóval és borssal.
3. Mindezt ráöntjük a krumpliszeletekre, megszórjuk az egészet reszelt sajttal.
4. Innentől, ha már éhesek vagyunk, tegyük 50 percre 200 fokra előmelegített sütőbe, ha tudunk várni, akkor 2 óráig süssük 120 fokon.

Márvány gránit

síremlék bemutatóhely
Művészi és klasszikus formák
20-40% gránit kőből.

EGY SZÉP ÉMELÉK

Egyszerűságyas gránit 190 000 Ft-tól
Kétszempélyes gránit 345 000 Ft-tól

Az ár tartalmazza az anyag és a szállítási költséget.
Telefonos időpont-egyeztetés (szár hétfőre is)

MONUMENTA
Értéktudó Kft.

Kereskedő és műhely:
a Füzessy úton, 3044 Pétervárad
tel: 46/218-194, 06-86/9381-744.
E-mail: info@monumenta.hu

Óvodai jubileum Ruzsán

Az óvodai évek nem múlnak el nyomtalanul az életünkben, s külön öröm, ha gyermekünket ugyanazon a küszöbön át kísérik az első nevelési intézménybe, amelyet mi is átléptünk egykoron. Az óvónők életében akár egy egész pályafutást jelenthet egyazon intézmény, de mindenképpen a kicsikért végzett áldozatos munka színterét. A ruzsai óvoda fennállásának ötvenedik évfordulóján mindenki újraélhette azt az időt, amit valaha ott töltött.

A ruzsai óvoda nevelőtestülete nagyon tudatos kutatómunkája előzte meg a jubileumi ünnepséget. Mindenki átértékelte annak a jelentőségét, hogy mit jelent méltó módon megünnepelni öt évtizedet egy intézmény életéből, egy olyan óvodáéból, amelynek a megteremtésért hajdan közös erővel dolgozott a falu népe, még azok is, akiknek akkoriban nem volt ilyen korú gyermekük. A helyi óvodapedagógusok a Csongrád Megyei Levéltárból összegyűjtötték a pontos adatokat és dokumentumokat az intézmény történetének hiteles bemutatása érdekében. A forrásanyagot az általános iskolások és ovisok rajzkiállításával együtt mutatták be a rendezvényen a közönségnek. A közönség soraiban pedig ott voltak sokan azok közül, akik az elmúlt 50 évben az intézményhez valamiképpen kapcsolódtak. Kuriózumnak számított a **Rakonczy János**

tanár úr által 1963-ban készített videofelvétel, de láthatók voltak a 90-es évekből is bejátszások. **Sólyáné Farkas Anikó** – aki egykor a ruzsai óvodába járt – kislányát, **Kamillát** kísérte a rendezvényre, és boldogan mesélt arról, hogy a ruzsai ovi történései szá-

mukra ma már a családi legendárium részei. Az ünnepség talán legmeghatóbb pillanata az volt, amikor a földi életből eltávozott egykori óvodai dolgozók emlékére gyertyát gyújtottak. A legendás **Bora óvónéni** legidősebb fia pedig feleségével két saját szerzeményt éne-

kelt el, amelyekben az egykori szolgálati lakásban eltöltött gyermekkor emlékeit elevenítették fel. **Sólya Mihályné** 25 évet töltött az óvodában dajkaként, és elérzékenyülve mesélt arról, hogy milyen nagy tisztelettel vették körbe a nála fiatalabb munkatársai és elárulta azt is, hogy az ovi falai között mindig a szeretet honolt. Bár az óvoda épülete 1959-re épült fel, idény jelleggel már volt két évvel korábban is gyermekvívázás, amelyben már ő is segédkezett. „Imádom a gyerekeket és a volt kollégáimat is, tudtam, hogy milyen csodálatos lesz viszontlátni a régi gyerekekből szülőkké lett felnőtteket, és imádkoztam, hogy megérjem a neves évfordulót” – mondta a 81 éves asszony, aki saját elmondása szerint vagy tíz évet fiatalodott a szép napon, annyi meglepetés érte. „Az ünnepi hangulat felemelő légkört teremtett, amelyben nagyon sok ember felidézhetette együtt a boldog időket, az egykori óvodások számára fölsejlettek a gyermekkor képei, mi dolgozók, pedig újraéltük az itt töltött dolgos évtizedek szép élményét” – foglalta össze gondolatait **Sádtné Papp Ibolya**, a ruzsai intézmény vezetője.

Szabó Kati

A szeptember végétől novemberig tartó időszak legfontosabb gazdasági, s egyben társadalmi eseménye a szüret. A szüret a különböző történelmi korokban mindig többet jelentett egyszerű munkánál. Ünnepek számított és számít ma is, hiszen egy egész évi munka eredményével néz szembe a szőlőművelő.

A szüreti hangulatot érzékelteti a múlt századi szatmári leírás részlete: „Hangzik a nóta, dalok, lövöldözés, röppentyűk látszanak a légpályán, rajgók a föld színén, öröm és vígasság van mindenütt, mint bortermő földekhez illik” – írja a Néprajzi Lexikon.

Fogadóóra
Nógrádi Zoltán
 országgyűlési képviselő
 fogadóórát tart, várja választóit!

október 14. 18 óra Klebelsberg telep Iskola
 október 21. 18 óra Ásotthalom Műv. Ház
 október 28. 18 óra Mihálytelek Műv. Ház

HÍREK

ÁSOTTHALOM

Ásotthalom Község Képviselő-testülete október 21-én, szerdán 16 órakor közmeghallgatást tart a Művelődési Házban. A rendezvényen szó lesz többek között a Gazdasági és Munkaprogram végrehajtásáról, tájékoztató hangzik el az önkormányzati vagyoni helyzetének alakulásáról, a pályázatokról, valamint lakossági közérdekű kérdések és javaslatok meghallgatására is lehetőség nyílik.

DOMASZÉK

A II. világháborúban elhunyt hősi halottakra emlékeznek Domaszéken október 30-án, pénteken 14.30-kor. A megemlékezésre minden helybéli várnak a sportcsarnokba, majd a Köztársaság térre. A domaszéki iskola tanulói egy rövid műsorral tisztelegnek hősi halottaik emléke előtt, majd ezt követően a civil szervezetek és intézmények koszorút helyeznek el a Hősök emlékművével.

ÖTTÖMÖS

Az öttömösi iskola őszi táborát szervez a szünetre október 26-a és 30-a között. A Magyar László Tagintézmény ad majd helyet a tábornak. A jelentkezők sétakocsikázáson vehetnek részt, továbbá felfedezhetik a Baromjárás természeti csodáit is, ellátogatnak továbbá az Erzsébet Móraalmi Gyógyfürdőbe, és gasztronómiai utazáson is részt vehetnek Öttömös kemencéje körül.

PUSZTAMÉRGES

Október 10-11-én hármas ünnepre készülődik Pusztamérges Egyházközsége. Megünneplik a helyi Római Katolikus Templom 70-ik születésnapját, megemlékeznek a község díszpolgárának, Dr. Galambos Miklós plébános halálának 10-ik évfordulójára, továbbá az egykori egyházi iskola alapítója és vezetője Vunibalda nővér halálának 60. évfordulójára is.

RUZSA

Novemberben 21-én Virágbált tart Ruzsa Község Önkormányzata, amelyen a legszebben művelt kertek tulajdonosai kapnak díjakat különböző kategóriákban, majd vacsorával és bállal ünnepelnek. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

ZÁKÁNYSZÉK

Október 11-én immár negyedik alkalommal rendeznek Zákányszéken a Könyves Vasárnapot a Községi Könyvtárban. A rendkívüli nyitva tartási napon 9-től 15 óráig játszódó játékos foglalkozásokat tartanak gyerekeknek, új könyveket lehet akciós áron megvásárolni, továbbá a már régen lejárt kölcsönzési határidejű könyveket ezen a napon, a „Megbocsátás napján” minden következmény nélkül vihetik vissza a könyvtárba.

A Homokhát TV elérhetőségei:

Tel.: (62) 280 294,
 (62) 281 219

Térségi Tükör

Kiadó: Móránét Kft.

Ügyvezető igazgató: Duka Félix

Főszerkesztő: Varga Anna

Szerkesztők:

Fodor Csaba, Kuklis Nikolett,

Szabó Kati, Papp Nóra

Kiadói telefon: (62) 281-219

Nyomdai előkészítés:

Móránét Kft.

6782 Mórahalom, Röszei út 1.

HU ISSN 2060-7598

AKCIÓ! VÁSÁRLÁSI KUPON AKCIÓ!

10 kg BURGONYA 450 Ft Béketelep 24-én 7 óra Iskola

5 kg GÁLA ALMA 300 Ft Dorozsma 24-én 10 óra Műv.ház.

Név: ..... Telefon: .....

Lakcím: .....

2009. október 24. 1 fő max. 20 kg-ot vásárolhat!